

כתובות עז

עניין: כניסת ריב"ל לגן עדן בחייו

תרומת הדשן פסקים סי' קב

אשת אליהו הנביא ז"ל או אשת ריב"ל אם יכולים לינשא לאיש אחר, נפקא מינה לדורות ג"כ אם יזכה אחד כמו הם. ומההוא עובדא דקאי אליהו בבית הקברות וכו' (ב"מ קיד, ב), משמע קצת לאיסור. תמיהני טובא למה טרחת לשאול שאלה כזאת, הלא ידעת דאיתא בפרק תינוקת (גדה ע, ב) די"ב דברים שאלו אנשי אלכסנדריא את ר' יהושע בן חנניא, ובהן שלשה דברים בורות. אשתו של לוט מהו שתטמא, בן השונמית מהו שיטמא מתים לעתיד לבא וכו'. ופשטא להן מת מטמא ואין נציב מלח מטמא, מת מטמא ואין החיים מטמאין, אע"פ שודאי אשתו של לוט מתה אלא שנהפכה לגוף אחר, ובן השונמית היה מת אלא חזר ויחי, אף על פי כן אמר שאין מטמאין. הכא נמי יש לומר אשת רעהו אסורה ולא אשת מלאך, שכולן רוחני ולא גופני. ומה שהבאת ראיה ממה שעמד בבית הקברות, דפשיטא דאליהו ז"ל שמר כל התורה כולה, כדאיתא להדיא פ' מי שהוציא אוהו (עירובין מג, ב) דאפי' תחומין דרכנן מנטר להו.

מהר"ל חידושי אגדות

וכדי שיתבאר לך ענין המאמר הזה שהוא עמוק על אמתתו, נבאר עוד, ויש שהיו מפרשים כי ריב"ל כאשר היה נצול מן מלאך המות בא נפשו לג"ע, ודבר זה מרחיק הדעת והשכל בודאי. אבל מעולם לא עלה על דעתם דבר זה, רק שרצו בזה כי מצד מדרגה מה שהיה בר"י בן לוי לא היה המיתה שלו ע"י מלאך המות. וזה כי המלאך הוא כחו שבחלקו הוא ההפסד וההעדר, ואל תתמה על זה אם כח עליון

נחלת בנימין מצוה קד

וישד

* נפנסינו נפסקי איתן סנכנסו חי לג' ע"ב כגון אליהו וריב"ל וחזריהם אי מנויים ועומדים עדיין חמנות והיינו מנות ע"ה כגון תפילין ופינית וכל דכותיהו דמנות לא תעשה ידאי לא שיך סס' כקמנות עשה מי נישא דוק מיתה גורס פטור מנות שאין מנות מע"ה המנות במשכנות רק בהיותן אדם כלומר מחובר מגוף ונפשו ונפשו נכנסה זה מזה אינו אדם וקראי כחייב אשר יעשה אותם את האד' וחי פהם סיבת היותו אדם וכפיים גורס לו המנהג לכך כשמת נעשה חפ"י מן המנות הא"כ איתן סנכנסו חי לג' ע"ב ע"ה מתיב"י הם לשמור גם הם מנות ה' הואיל וגופן קיים' אף דילמא המקום גורס דוקא עולם הזה הוא מקום מוכן לשמור מנות ה' חוקיד ותורתיו' ולא בג' ע"ה א"כ אפילו איתן סנכנסו חי לג' ע"ב כגון אליהו ורבי יהושע וחזריהם פטורים מקיום המנות: * נפיקתא גדולה אם היה שומר לא את רבי יהושע בן לוי בלא ג' כיון שפעל' קיים דאי

מוניא מהקדש' אך מה'ט ביד כל אדם יחתם ולא הקב"ה דאלו הוא יתברך לא יכתוב בשנת דאף הוא ממשמרי שנת כביכול אפילו בשמים דמושב יקרו בשמים ממעל וזאכי סביר וקיבל לקיימהם' מה שאין כן אדם פטור ממנות בשמים דנחתין לו קולא מקום שהלך לשם היינו מקום דירת המלאכים אשר לא נכטוו ולא ניתנה תורה למלאכי השרת אף דבכל מקום נותנין תומרא' מקום שיבא משם ותומרא' מקום שהלך לשם' וחלוקה שני' קיימו המלאכים בעצמם שבאו לאצרהם לאכול לחם לברך ברכת המזון אף דבמקומם פטורים ודעתם היה לחזור ג"כ אפ"ה משפטי ה' אמת דדקו יחדו ושניהם לדבר אחד נתכונו לעשות במקום שהלכו לשם משום איבה משום הכי הותר לאדם אף בשבת למעלה' ולכך הו' בעצמה כותבת ולא הקב"ה כביכול משום אישור שבת' וכתיבה בו כיום צעיקן' דבני' שולדו קודם החטא אינם נעכשי' בעון אביהם ואם יאומר הכתיבה יום אחד איתן בנים שגולדו בשפת קודם כתיבה בשם פרים נפתחים ויראה המקטרג התובע זמן לידת הבנים קודם כתיבת החטא לא יגבה מהם וכל דרכיו משפט לבבות מאלו ומאלו דגם אלו נולדו אחר החטא' עד כאן לשוני' ס' והארכתי קצת כיהכל נריך לפני'.

